

MATTISTEN JUHLAA

VILLE MATTINEN 80-VUOTIAS

— 12. 8. 1964 —

Merkkipäivänään Karjalan Sivistysseuran kunniapuheenjohtaja, Suomen yrittäjäkunnan lipunkantajaksi sanottu kauppaneuvos Ville Mattinen oli »matkoilla». Tästä syystä nimi-merkin onnistui päästä haastattelemaan vieläkin »täydellä höyryllä» työtätekevää merkki-miestä vasta pari viikkoa merkkipäivän jälkeen.

Ovella luki »Kauppaneuvos». Olin Helsingin keskustassa suuren tekstiilitukuttalon kaikkein »pyhimmässä». Lupa kun oli, painoin nappia, jossa luki »paina». Syttynyt vihreä valo osoitti, että pääsy on vapaa...

Työhönsä ja papereihinsa syventynyt, kiireinen kaupan muurahainen nousee pystyyn, ojentaa kätensä. Luja kädenpuristus. Tiukka katse suoraan puhuteltavan silmiin.

— Tervetuloa ja paina puuta.

Jo lyhyen keskustelun kuluttua totesimme, että paikka oli haastattelulle liian hermostuttava. Siksi sovitaan, että nimimerkki saapuu neuvoksen »mökille», Enäjärven Hiidenmäelle saman viikon perjantaina.

Näin tapahtuikin. Sovittuna hetkenä suunnitann annettujen selvien ohjeitten mukaan oikealle niemelle. Neuvoksetar on Tukholmassa. Neuvoksen ympärillä on joukko lastenlapsia: Atta, Jyrki, Outi... Tuntuu, että talon traktori, pieni, mutta 7-hevosvoimainen, on lasten rakkain työ- ja leikkikalu... On pienoinen riita — ken on vuorossa ajamaan multaa, jyräämään...

Juomme yhdessä kupposen kahvia. Emännöitsijä on tuonut keitetyn veden. Panemme pari lusikallista Amerikan »mokkaa» kuppiin ja isäntä kehoittaa kaatamaan vettä päälle. Vesikannu on nokaton, varrellinen, pyöreä kattila, joka on täynnä lähes yläreunaan asti. Sanon, että pilaan »skuotertin», pöytäliinan. Neuvos itse ottaa astian lujasti ja rauhallisesti, ja kas — kuppini täyttyy, ei läikähdä tippaakaan liinalle. Vakaa on käsi vielä.

Kahvin jälkeen seuraa kierros huvilassa, saunassa ja sen yhteydessä olevassa saunatuvassa, jossa voi talvellakin nukkua. Ei näkynyt mitään liikaa prameilua, mutta kaikki oli vahvaa ja tarkoitukseen sopivaa. Itse niemi on kuin Mattisen-niemi Vienan Vuokkiniemellä. Ehkä juuri siksi se on kovin rakas ja vain noin 50 kilometriä Helsingistä.

Autovajassa seisovan auton ominaisuuksia kysyttäessä neuvos vastaa: »Vielä tänään koekelin sitä ja mittarinlukema osoitti lähes satakuuttakymmentä.» Luja on tältäkin kohdalta vielä Vienan honka.

Kahvinjuonnin ja haastattelunkin aikana tuli

puheluita milloin »päämajasta», milloin vakuutusyhtiöstä, ja kaikkiin kysymyksiin oli heti valmiina selkeä vastaus, ohje tai käsky.

Kysymykseeni: »Mikä on menestymisesi salaisuus?», hän silmää räpäyttämättä vastaa: »Työ, työ ja vieläkin työ.» Karjala, karjalaisuus ja karjalainen mieli ovat osa Ville Mattista, ovat olleet ja ovat edelleenkin. Kun Vasili Keynäs on lehdessämme aikaisemmin melko tarkasti selostanut Ville Mattisen lapsuus- ja kouluvuotensa, haluamme esilletuoda tällä kertaa vaikkapa vain luettelomaisesti Ville Mattisen kaupallisen toiminnan. Ja se on hyvin mittava.

Ville Mattinen on syntynyt elokuun 12 päivänä 1884 Vienan Vuokkiniemellä. Vuonna 1894 Ville-poika pääsi kyläläisensä Santeri Vanhalan mukana Suomeen Ylimarkun ruotsalaisseudulle, jossa isän veljellä oli kauppa. Muutamien vuodien kuluttua hän siirtyi Vöyriin, jossa hänen kyläläisellään K. S. Lipkinillä oli huomattava kauppatalo. Näissä kahdessa kauppatalossa hän suoritti asiapoika- ja kauppa-apulaivuotensa. Nuoren »brihamiehen» hartain toive toteutui v. 1907. Hän pääsi kauppamatkustajaksi Vaasaan Backman & Intolan lyhyt- ja tekstiilitavarain tukkutilaan. Vuonna 1908 hänet kutsuttiin Lassila & Tikanojan palvelukseen. Vuonna 1913 hän oli muuttamassa tätä toiminimeä osakeyhtiöksi. Vuonna 1918 hänestä tuli tämän tekstiilitukuttalon Helsingin konttorin johtaja. Hänen johdollaan sivukonttori menestyi erinomaisesti ja muodostui aikaa myöten yhtiön keskeisimmäksi kauppapaikaksi. Tällä itsenäisellä paikallaan hän toimi menestyksellisesti vuoteen 1941 saakka, jolloin hän erosi tehtävästään toisena johtajana ja johtokunnan varapuheenjohtajana ja aloitti itsenäisen liikemiehen uran pääkaupungissa perustamalla oman tukkuliikkeen, Ville Mattinen Oy:n, ja seitsemän vuotta myöhemmin vaateustehdas Mattisen Teollisuus Oy:n, joiden toimitusjohtajana ja johtokunnan puheenjohtajana hän on ollut alusta alkaen.

Ville Mattinen on ollut yksityisyrittäjäateen lipunkantaja maassamme alusta alkaen. Hän on Yksityisyrittäjien Liiton syntyyn johtaneen aloitteen tekijöitä, liiton perustajajäseniä ja sen kunniajäsen. Näihin aikoihin asti hän on aktiivisesti ja monipuolisesti osallistunut maamme järjestölliseen yrittäjätoimintaan ja johtanut tarmokkaasti yhä kehittyvää ja laajentuvaa kaupallista ja teollista liiketoimintaa.

Ville Mattinen on ollut perustamassa mm. Vaasan Kenkätehdas Oy:tä, Helsingin Kutomoja Kravatti Oy:tä, Tillas Oy:tä, Verkakauppa Ura Oy:tä, Kuitu Oy:tä, Säteri Oy:tä, Ravintola Motti Oy:tä ja Matkatoimisto Kaleva Oy:tä,

joista monien johtoeleimissä hän on edelleen. Kauppaneuvos Mattinen on kuulunut Suomen Tukkukauppojen Liiton valtuuskuntaan, sen johtokuntaan ja sen kangasosaston johtokuntaan, Suomen Keskuskauppakamarin ja Helsingin Kauppakamarin johto- ja työvaliokuntaan sekä pitkät ajat Suomen Liikemies-Yhdistyksen johtokuntaan jäsenenä. Myös kunnalliseen elämään hän on ottanut osaa mm. kansanhuoltolautakunnan varapuheenjohtajana, satamalautekunnan jäsenenä sekä kaupunginvaltuuston varajäsenenä. Kauppaneuvoksen arvonimen hän sai v. 1941. Hän on myös Yksityisyrittäjäsäätiön perustaja ja sen voimakas eteenpäinviejä. Hän kuuluu Luottotieto ry:n johtokuntaan. Yrittäjäin Vakuutus-yhtiön hallintoneuvostoon hän on kuulunut yli 10 vuotta ja on edelleen johtokunnan puheenjohtaja. Hän on Nuorten Yrittäjäin vanhempainneuvoston jäsen sekä Yrittäjäin Liiton ja Tukkukauppiain Liiton kunniajäsen. Vm. liitto on myöntänyt hänelle platinaisen ja briljantein koristetun kunniamerkin, joka on ainutlaatuinen ja ainoa Suomessa.

Ville Mattinen on ollut mukana kolmessa sodassa ja on sotilasarvoltaan kapteeni.

Karjalan Sivistysseuran puheenjohtajana hän on toiminut 17 vuotta ja hänet on kutsuttu KSS:n kunniajäseneksi. Hän on edelleen seuramme kunniapuheenjohtaja. Seuramme rahastoista on Ville Mattisen nimeä kantava suurin.

Briha



Ville Mattinen Lassila & Tikanojan Helsingin liikkeen johtajana v. 1921.

LAULU UKILLE 80-VUOTISSYNTYMÄ- PÄIVÄNÄ 12. 8. 1964

Karjalasta lähti kerran
Ville-poika kodostaan
Mattis-niemen maatiherran
tanhuvilta maailmaan.

Pohjanmaalle saapui ensin
kauppiaaksi oppimaan,
oppimaan myös kieltä ruotsin
Vöyryn tapaan murtamaan.

Oppipoika-kauppamiesi
karriääri takanaan
Ville-poika kyllä tiesi
miksi pyrki tulemaan.

Vaasasta hän lähti Hesaan
johtajaksi hoitamaan
Lassilaa ja Tikanojaa
suuremmaksi koittamaan.

Kasvoi liike sekä miesi
mestareiksi alallaan,
kylmä vain ol' kotiliesi,
kunnes Aimon vei pappilaan.

Tuli lapsia ja aika
oma liike perustaa.
Siinä onkin Ukin taika:
Eteenpäin ain ponnistaa.

Sitten myöskin tämä Ville
tuli meidän Ukiksi,
minkäs mahtoikaan hän sille,
kun lapset meni naimisiin.

Pelko varmaankin nyt siitä
lapsoset kuink' vaatettaa,
tukkuliike ei kai riitä,
James-housuja siis neulomaan.

Hiidenmäellä nyt Ukki
täyttää juhlavuosia,
täällä työmaallansa huhkii,
paikkaa rakkaintaan kaunistaa.

Ref.
Karjala on poissa meiltä,
Mattis-niemi kaukana,
Hiidenmäen rintehiltä
Ukin löytää varmana.

Lauloivat:

Lastenlapset.

Runontekijä: vävy, dipl.ins. Unto Vuola.

PROFESSORI HUGO RANISEN TERVEHDYS

Hyvä Ystäväni Ville!

Kuulin juuri Mililtä, että sivuutat tänään kahdeksannen vuosikymmenen rajapyykin, vaikka sitä tuskin kukaan uskoo, joka Sinut on nykykunnossasi nähnyt. En ole myöskään missään lehdessä nähnyt mainintaa tästä merkkipäivästä. Olet siis varsin taitavasti osannut sen »pimentää». Luotan kuitenkin Milin sanan. Siksi sallinet minun näin henkilökohtaisen kirjeen muodossa — sähköitä ja adresseja pidän näin hyvien ystävien kesken liian kylminä ja epäpersoonallisina — onnitella Sinua kaikesta siitä, mitä elämäsi varrella olet eri tehtävissäsi aikaan saanut. Koko liikemieskunta, joka enemmän tai vähemmän on joutunut kansasi tekemisiin, tuntee Sinut erittäin ripeäotteiseksi, selvääjatukselliseksi ja hyviin tuloksiin vievän toiminnan suurliikemieheksi. Minä tunnen Sinut ennen kaikkea rehtinä, pitkäaikaisena ja auliina ystävänä, jonka kanssa olen viettänyt monet virkistävät ja rattoisat hetket, joita Sinun valoisa, elämänmyönteinen olemuksesi on aina erittäin suuresti elävöittänyt. Tästä esitän Sinulle koruttoman, mutta veljellisen hartaan kiitokseni! Toivon, että voisit vielä kauan terveenä ja iloisen reippaana jatkaa työtäsi ja että Sinulla olisi myös mahdollisuus nauttia työsi tuloksista tulevien vuosikymmenien aikana. Toisaalta toivon Sinulle riittävää lepoa ja virkistystä nyt alkavan uuden vuosikymmenen aikana!

Veljellisin, kesäisen lämpimin terveisin

H u g o R a n i n e n



Karjalan Sivistysseuran pystyttämä Tolvajärven runonlaulajien patsas.

JUHO MATTINEN

70-vuotias

70 vuotta täytti 11. 7. teollisuusneuvos, toimitusjohtaja Juho Mattinen Helsingissä.

Teollisuusneuvos Mattinen on syntynyt Vuokkiniemessä. Koulunkäyntinsä päätettyään hän aloitti 1909 liikemiesuransa Vaasassa Carl Finnilä Oy:ssä ja toimi sitten yhtiön Kemin konttorissa. Helsinkiin hän siirtyi 1922 ja perusti tänne vähittäiskaupan ja sen yhteyteen kutomon, josta sai alkunsa hänen johdolla suhteellisuuslaitokseksi kehittynyt Helsingin Kuto-mo ja Kravatti Oy, jonka toimitusjohtaja hän edelleen on.

Teollisuusneuvos Mattinen on HKK:n, John Nurminen Oy:n, Vakava Oy:n ja Satama Stevedoring Oy:n johtokuntien puheenjohtaja. Hän on tekstiiliteollisuutemme keskeisiä henkilöitä ja on Trikoo- ja sukkateollisuusyhdistyksen johtokunnan varapuheenjohtaja, Tekstiilivaltuuskunnan jäsen ja Teollisuusliiton hallituksen varajäsen. Hän toimii Kansallis-Osake-Pankin Kallion konttorin valvojana. Teollisuusneuvos Mattinen on Säätiö Väinölän perustaja ja sen johtokunnan ja työvaliokunnan puheenjohtaja sekä Domnan Pirtin säätiön perustaja. Teollisuusneuvoksen arvonimen hän sai 1948.

Nuoruudessaan teollisuusneuvos Mattinen oli aktiiviurheilija sekä toimi useita vuosia SVUL:n Perä-Pohjolan piirin sihteerinä ja puheenjohtajana. Edelleenkin hän on innokas golf-pelaaja sekä kalastuksen ja metsästyksen harrastaja. Vapaussoitaan hän osallistui joukkueenjohtajana peräpohjalaisten riveissä.

Juho Mattisella on painava osuus karjalaisten kulttuuririennoissa. Kiitokseksi tästä Karjalan Sivistysseura kutsui hänet kunniajäsenekseen seuran viettäessä 50-vuotisjuhlaansa v. 1956. Sen jälkeen hän on erittäin tarmokkaasti toiminut vienalaisten runonlaulajain DOMNAN PIRTIN pystyttämisen hyväksi.



HKK:n vuosikokous.